Účes - koruna hlavy :)

Podľa Diderota dodáva žene úprava vlasov na pôvabe, u mužov vyjadruje jeho povahové črty. Hlavné slovo tu však vždy mala a má móda. Bohaté účesy mali radi Asýrčania, Egypťania a Peržania. A keďže nie každý sa mohol pýšiť záplavou vlasov, ktorá bola k takejto kráse potrebná - používali sa parochne. Nebola to teda len výsada rokoka. A novinkou nie je ani kaderenie a farbenie, ktoré je známe už od najstarších čias. Gréci nosili vlasy voľne stočené do lokní okolo hlavy, ženy si ich vyväzovali stužkami do výšky. Znamením smútku boli zasa vlasy rovné, nepestované. Starí Germáni a Kelti zasa pokladali dlhé vlasy za symbol slobody a moci. Dlhé rozpustené vlasy bývali v stredoveku výsadou slobodných dievčat, kým vydaté ženy nosili účes zo zapletených vrkočov. Samozrejme, že pod čepcom.

Bez pokrývky hlavy začali vydaté ženy chodiť až v neskorom stredoveku - a hneď sa tu o slovo hlási móda.

Do tých čias, kým sa nenosievali čepce, bolo treba prečnievajúce vlasy, ktoré by spod neho vytŕčali, starostlivo vyholiť. Zrejme vlasy neboli tým, čím by sa chcela vydatá žena pochváliť. Aj muži sa v stredoveku strihali nakrátko, v tyle a okolo uší si vlasy vyhoľovali. Inak si vlasy sčesávali okolo hlavy na všetky strany.

Pokrývka hlavy sa postupne začína zmenšovať v renesancii. Vlasom sa začína venovať viac pozornosti: účes sa ozdobuje stuhami, šperkmi a pod. Módne začína byť farbenie: ženám sa páčia vlasy plavé. V renesancii sa ľudia začínajú viac ozdobovať. Dlhé vlasy nosia aj muži, kaderia si ich do vĺn a kučier. Obľubu jednoduchších účesov prinieslo obdobie reformácie v Nemecku. Naopak v Španielsku sa účes prispôsobuje celkovej siluete, najmä širokému okružiu. Aj tu nosia muži krátke a neskaderené vlasy.

Tridsaťročná vojna priniesla opäť viac prirodzenosti. Vlasy sú voľne sčesané, vrkoče začínajú nosiť aj muži, niekedy sa vlasy vkladajú do sieťky. Ženský účes bol v tom čase veľmi podobný mužskému, vlasy nad čelom boli skaderené, okolo tváre zvlnené a vzadu zapletené do vrkoča, boli zviazané alebo ukryté v sieťke.

Najbohatším obdobím v dejinách účesu je rokoko. Zložitosť a rafinovanosť v úprave vlasov dosiahli vtedy nebývalú nápaditosť, dalo by sa azda povedať, že dosiahli svoj vrchol. Účes sa ozdoboval čipkami, kvetmi, stuhami a hrebeňmi - nosili sa však predovšetkým parochne. Azda najzložitejšie bývali v tom čase účesy vo Francúzsku, pri dvore.

Anglicko už pokročilo ďalej, účesy žien bývali oveľa jednoduchšie. Aj vo Francúzsku sa účes zjednodušil - ale až po revolúcii. Vlasy sa skrátili, ale predovšetkým sa odložili parochne.

Empír sa vzhliadol v antickom krátkom účese, biedermeier začal zasa vyznávať hladko sčesané vlasy s cestičkou uprostred a so zapletenými či do uzla zviazanými vlasmi po stranách a na temene hlavy.

Zložitejší účes sa objavuje opäť v období secesie, teda okolo roku 1900. K zásadnej zmene dochádza v moderných dejinách po prvej svetovej vojne - móda oblečenia žien sa maximálne zjednodušuje vďaka emancipácii, ktorá vtedy zaznamenáva obrovský vzostup. S módou kratších a jednoduchších šiat sa zjednodušuje a skracuje aj ženský účes, ktorý je napokon obľúbený dodnes.

Móda však stále diktovala svoje, a tak bez ohľadu na pôvab celkového vzhľadu nosili ženy všetko, čo sa im ponúklo. A rovnako to bolo aj s účesom.

Demokratizácia módy nastala až v poslednom tridsaťročí, a tak popri rozsiahlej ponuke najrozmanitejších odevných štýlov a typov odevov sa nám odporúčajú vlasy krátke i dlhšie, alebo aj celkom dlhé, účesy hladké i jemne zvlnené, prípadne nakaderané, stiahnuté do chvosta alebo spletené do vrkoča, ale aj voľne rozpustené.

Viete, čomu sa hovorilo bubikopf? Bol módny okolo roku 1920 a patril k chlapčenskému odevnému štýlu povojnového obdobia. Vlasy boli ostrihané nakrátko; tak sa v tom čase česali aj muži.

Naproti tomu mohli mať vlasy v rôznom historickom období rozmanitú podobu: napríklad Catogan, čo bol účes nazvaný podľa lorda Cadogana, ktorý nosil dlhé vlasy vzadu zviazané stužkou, spletené alebo vložené do sieťky. Z Francúzska sa táto móda rozšírila do Pruska, kde ho začali nosiť vojaci pechoty. V druhej polovici 18. storočia sa takto označoval pletenec vlasov na šiji na ženských účesoch.

Vrkoč je účes veľmi starý. V starovekom Egypte býval falošný vrkoč nielen ozdobou, ale aj symbolom hodnosti. Veľmi módne bývali vrkoče v stredoveku u žien a na rokokových parochniach u mužov. Módne boli nielen neskôr ako súčasť krojovej výzdoby, ale aj dnes, keď patria k módnej úprave dlhých vlasov mladých dievčat.

Často sa pýtame, čo to bol diadém: je to ozdoba hlavy v tvare pásika z drahého kovu, ktorý bol uprostred čela vytvarovaný do špičky, kde bol zväčša zasadený drahokam. Táto ozdoba pochádza z Orientu. Diadém bol

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

znakom dôstojnosti po celé obdobie staroveku. Potom ho prevzala móda dámskeho oblečenia ako ozdobu hlavy na slávnostnejšie príležitosti.

Famfrnoch bývali buď falošné kadere, ktoré ženy nosili na čele alebo na spánkoch, alebo to mohol byť aj chochol na prilbe, prípadne ozdoby zavesené na šatách.

Dlhé nakaderené vlasy boli v Čechách obvyklé v 14. storočí (nazývali sa „palcéř).

A čo vieme o parochni, ktorú mnohé ženy nosievali ešte celkom nedávno? Poznali ju už Egypťania, Sumeri, Asýrčania, Peržania a aj Rimania. Najobľúbenejšia bola v 17. storočí a dodnes je ozdobou a súčasťou úradného odevu anglických sudcov a londýnskeho starostu. Vyrábala sa z pravých vlasov, z konskej hrivy, ovčej vlny, rastlinných aj umelých vláken, hodvábu a dnes aj zo syntetického materiálu.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania